„Danskeren",

et halvugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika,

udgivet af
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

„Danskeren" udgaar hver Tirsdag og Fredag.
Pris pr. Aargang
i de Forenede Stater $1.50, Udlandet $2.00.
Bladet betales i Forskud.
Bestilling, Betaling, Adresseforandring og andet angaaende Bladet adresseres:
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

Redaktør: A. M. Andersen.
Alle Bidrag til „Danskeren"s Indhold: Afhandlinger, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, bedes adresseret:
A. M. Andersen, Blair, Nebr.

Entered at the Post Office at Blair, Neb., as second klas matter.

Advertising Rates made knows upon application.

„Danskeren"

bliver sendt til Subskribenter, indtil udtrykkelig Opsigelse modtages af Udgiverne, og al Gæld er betalt, i Overensstemmelse med de Forenede Staters Postlove.

Naar Læserne henvender sig til Folk, der averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede, bedes de altid omtale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Nytte.

„Bytiv eller Landliv",

den udsatte Prisopgave, begynder saa med dette Nummer. Det er vort Haab, at Læserne vil følge disse Afhandlinger med spændt Interesse. Emnet er det værd, og Afhandlingerne anser vi for ogsaa at være det.

De vil blive offentliggjorte efter Nummer og uden Forfatterens Underskrift, uden det er et Pseudonym. Læserne kan saa gætte paa, hvilken Afhandling, der vil tage første Pris.

Vi kan næppe optage alle de Afhandlinger, der er sendt os, og det har vi jo da heller ikke forpligtet os til. Saa længe vi ligesom kan have paa Følelsen, at de kan have Læsernes Interesse, bliver vi ved at bruge af dem, men heller ikke længere. Selv om vi saa ikke faar Brug for alle de indsendte Afhandlinger, saa paaskønner vi alligevel, at Folk har været saa flinke til at deltage i „Contesten". Men Hensynet til Læserne og hvad der gavner Bladet maa afgøre, hvor mange vi kan bruge. Dette, haaber vi, alle vil anse for det ene rigtige.

Abraham Lincoln.

I Onsdags var det hans Fødselsdag. Han var født i Kentucky den 12. Februar 1809. Til næste Aar vil altsaa Hundredaarsdagen for hans Fødsel blive fejret — rimeligvis med stor Enthusiasme og Højtidelighed Landet over.

Abraham Lincoln er vel værd at mindes. Enhver ung Amerikaner burde læse og studere hans Historie fra Ende til anden. Faa Biografier er mere inspirerende til ædel Daad end hans.

Af simpel Herkomst var han, Hans Fader kunde hverken læse eller skrive. Men der fortælles, at Abraham arvede sin Faders stærke Legemsbygning og sin Moders skarpe Forstand. Hans Skolegang var begrænset til eet Aar, og af Lærerne paa Landet fordredes dengang kun, at de kunde de tre R's (Reading, 'Riting, 'Rithmetic). Saa vidt kom Lincoln ogsaa — han kunde nogenlunde læse, skrive og regne. Den vordende Præsident var i rask Succession Arbejder paa en Flodbaad, Handelskomis, Kaptajn i Black Hawk - Krigen, Høker paa Landet, Postmester, Landmaaler, — og paa samme Tid studerede han Lovkyndighed af Bøger, som han laante fra et Lovkontor i Tiden fra det lukkedes om Aftenen, til det aabnedes om Morgenen. Siden han tog Eksamen som Sagfører, steg han rask og naaede snart et Sæde i Kongressen som Repræsentant fra Illinois, hvortil han med sine Forældre var flyttet i sin unge Alder.

Dog — vi skal ikke her fortsætte med at fortælle hans Historie; vi vilde blot minde derom i Anledning af hans Fødselsdag.

Læserne ved allerede, hvorfor han særlig er bleven bekendt, afholdt og berømt. Han er en af Amerikas virkelige Stormænd. Hans Tid som U. S.s 16. Præsident blev epokegørende i Landets Historie. Abraham Lincoln var fremfor nogen anden det Guds Redskab, der blev brugt til at løse to af de største Opgaver i Landets og Nationens Historie — Unionens Bevarelse fra Sønderlemmelse og Slaveriets Ophævelse.

Men Lincoln var ikke bleven brugt til at løse disse Opgaver, om han ikke havde været Manden med den store Forstand, det varme Hjerte, og den uovervindelige Retfærdighedssands.

Lincoln proklamerede Slavernes Frigivelse. Det var Retfærdighedsfølelsen, der drev ham dertil. Men det var kun en Begyndelse til Retfærdighedens Gennemførelse i Samfundet. Vi trænger til Fortsættelse. Landet skriger endnu efter Mænd, der vil styre i Abraham Lincolns Aand. Der er Brug for dem alle Vegne, baade i Nationen, i den enkelte Stat og i mindre Samfundslag. Gud ske Lov — de har begyndt at melde sig. Længe leve Mændene af Lincolns Type!

Et Livsfragment.

Af Nemo.

Et Steds paa Nebraskas vide Prærie bor der en Mand, en Landsmand, der er født og opvokset i gamle Danmark. Hans Navn — det er nu lige meget, hvad han hedder: lad os kalde ham Jens.

Med denne Landsmand var jeg engang i Følgeskab, og vi kom da bl. a. til at tale om de første Aar, han tilbragte her til Lands. Ja, forstaa mig nu, han er kun en jævn og ligefrem Bondemand; det er ikke noget udvortes stort, udmærket eller iøjnefaldende, her skal fremsættes. Tværtimod! Det er kun Træk af et Hverdags-Menneskeliv, tilgaaet vel ubemærket af de fleste, men som dog for mig i det mindste har sin egen aandeligt vækkende Interesse. Og ganske vist ved jeg jo ikke, hvad Stilling du, kære Læser! har taget eller tager til Aandens usynlige, men ikke derfor mindre virkelige Verden. Men det ved jeg, at, hvad du nu end maatte mene: den vil før eller siden tage Stilling til dig. Der er saadan noget som et Aandens Samfund, et Sjælenes Enhedsliv, kristentroendes hvilende, bærende, fæstnende Fredsgrund, skjult med Kristus i Gud.

Jens lærte et Haandværk derhjemme. Af Natur altid munter, ivrig paa Kommers, kunde han ogsaa stundom rives hen til at gøre Nar ad og drive Spot med det hellige. Allerbedst som han og de andre Svende stod ved deres Arbejde, kunde han smide Høvlen fra sig, dreje sig rundt og med andægtig Stemme sige: „Ja, lader os alle bede!" og foredrog saa med løftet Blik en Spottebøn til de andres Moro og Bifald. — I en saadan Sindstilstand kom han herover.

Og her vil jeg nu lige bemærke, at der er vist i Virkeligheden mange Mennesker, som dybest inde længes efter at kunne leve et renere, skønnere Liv, og som ikke formaar at rive sig ud af deres daglige, tilvante Forhold, men som da i Stilhed tænker, at hvis de blot kunde rejse langt bort, hen til fjerne Egne, hvor ingen kender dem og de ingen, var det da sagtens muligt at begynde et Liv paa en bedre Basis — og saa finder, at paa det fjerne Sted er det ganske den samme Historie af den simple, sande Grund, at sig selv kan man ikke rejse fra. Den, der rejser, tager bl. a. ogsaa sig selv med.

Saaledes skete det da ogsaa med Jens. Han tog sig selv med. Men i hans Liv paa den gamle Basis kom der, hvad jeg vil kalde Standsning.

Han blev en Dag sendt i Marken for at afbrænde noget Ukrudt. Ilden viste sig derunder at være ham for stærk. Den fik Regle i en stor, tør Græsmark og greb om sig med gyselig Hurtighed. Tilmed bar Vinden lige hen mod et Hus, et Stykke Vej borte, som efter al Udsigt vilde gaa op i Røg. Jens sled som en rasende, opskræmt og forhærdet som han var. Til ingen Verdens Nytte. Derover blev han snart klar.

Da var det — og følg nu med, Læser! — at den Tanke med ét kom til ham, hvorledes hans milde Moder saa ofte havde formanet ham til at søge Gud i Bønnen, og her kunde det da visselig behøves. Og da standsede han med sit Slukningsarbejde, knælede ned paa Prærien og stønnede dette Sjælens Raab: „Aa, Herre Jesus! hjælp mig".

Og se — o, forunderligt! — i det samme lagde Vinden sig, og det blev ham den letteste Sag at slukke Ilden. Men se — o, forunderligt! — aldrig saa snart var den sidste Flammetunge nedtrampet, før Vinden atter rejste sig og brød løs med fornyet Voldsomhed. Fra den Dag spottede Jens ikke mere ad Herren i Himlene. Det var Standsningen.

En andens Navn rinder mig i Tanker: Saul fra Tarsus. Ogsaa han stod (endda paa frygtelig Maade) Jesus imod. Husker du hans Standsning?

Nu begyndte Jens at gaa i Kirke og til Missionsmøder. Der gik nogle Aar. Saa kom han under en Prædiken til at se sin ulykkelige, fortabte Tilstand. Mange mørke Timer, mange kummerfulde Dage, mange angstfyldte Stunder maatte han gennemleve, før Herren kunde forbarme sig over ham. Thi det er jo den eneste Grund for al Naadens Gud til at vente (Es. 30, 18). Men naar man lider til Sjælen, hvor kan dog Tiden være lang! Han læste i den hellige Skrift, sukkede, bad, krympede sig i sin Vaande, søgte hen til dem, han antog maatte være Kristne. Ak, de stod saa underlig kolde og uforstaaende, naar han mindelig bad dem om Hjælp. De vilde eller kunde ikke hjælpe ham.

Der staar et Sted om en vanfør Stakkel, at han med sær Opmærksomhed iagttog Peter af Jesu Apostle, fordi han ventede at faa noget af dem. Stakkels søgende, ængstede Sjæl, der bekymret sukker efter Fred med Gud, det evige Livs Hvile og Salighed maa vende sig bort fra dem, han ventede at finde Hjælp og Vejledning hos!

Kan du, kristne Læser! tænke dig ind i denne Situation? Hvis du kan, kommer vi let overens om, hvad nu følger.

Naar den, der nævner sig med Kristennavnet, eller dog gerne vil vide, at andre gør det (kalder ham Kristen, altsaa) først rigtig for Alvor forstaar, at hvad det ret egentlig kommer an paa — hvis det nemlig skal blive til noget med at vinde Mennesker — er ikke, at hans Navn findes med Ære i en Kirkebog, ejheller at han stadig, selv i Snestorm og Regnvejr, fylder sin Plads i Guds Hus; ejheller at han aldrig vides at have snydt sig fra at betale Præsteløn; men derimod, at hans daglige Liv udtrykker det, Læren stiller som Fordring: o, da skulde denne gamle Guds Jord endnu blive ret et dejligt Sted at bygge paa.

Men da Jens fandt Hvile i Troen paa Syndernes Forladelse, var der især én Ting, der stod klart for hans indre Blik, dette, at han ikke maatte nære Had eller Bitterhed mod noget Menneske under disse Stjerner. Dette er et saare, saare vigtigt Punkt. Ja, det er nok af større Betydning, end selv mangen Kristen tror og tænker. Skal vi ikke overveje det et Øieblik!

I et engelsk Digt er der et Par Linier, saalydende:

„Herrens Mølle maler langsomt,
Men den maler saare fint."

Til denne Tanke er der en Naturens Analogi. En Mand var engang i Færd med at spænde et Jerntraadshegn om sin Have. Ved et Hjørne førte han Traaden om et Træ, som da altsaa skulde klare for en Pæl. „Det skulde du nu alligevel ikke gøre", mente Naboen, som just kom til. „Hvorfor ikke det", spurgte Manden. „Fordi Traaden", svarede den anden, „gradvis vil klemmes ind i Træet og da muligt forgifte det med Rust." Naa, Manden følte paa Træets Bark, der forekom ham lige saa haard som Traaden. „Sikke noget Sludder!" affærdigede han Naboen. — Men det viste sig at være mere end Sludder. Det følgende Aar ved Løvfaldstid var Traaden flere Tommer overgroet. Og sikkert nok, Træet døde.

Det Menneske, der aldrig tænker paa andet — eller lad os sige: som væsenligst tænker paa sin Forretning, sit Haandværk, sin Farms Drift; den altsaa, der mest anvender sin Undersjæls Evner, vil gennem Aarene (forudsat, at han har Sands for Selvkritik, saa han formaar at beskue sig selv objektivt) finde, hvor overordentlig svært det er for ham at holde Sindet og Tankerne ved en højere Verden. Men saadan ogsaa med den, der aandeligt giver Slip paa sig selv, ikke vaager over onde Tilbøjeligheder, eller maaske tænker, at det dog vel ikke kan være saa farlig en Sag, naar man blot ikke tager for stor en Dosis ad Gangen, saa at sige. Lidt efter lidt vil Karakteren forslides, Evnen til det gode afstumpes, Ansvarsfølelsen (Renhedens, Ydmyghedens, Kærlighedens) lide Knæk. Herrens Venner har al Grund til at se lyst paa Livet, til med løftet Hoved at gaa til Dagens Gerning. Men hvordan skulde dette være muligt for en Sjæl, der, skønt troende, ikke vaager mod Hadets, Bitterhedens og hævnske Tankers Styre. En saadans umistelige Kendetegn vil være, at Glædens Frimodighed og den, kristeligt talt, frimodige Glæde vil rige fra ham, og i Stedet faar han et mørkt, tungt, dystert Præg.

Fra Dana College.

En Aftenunderholdning.

Vi havde Lørdag Aften Lejlighed til at overvære en Aftenunderholdning paa „Danna College". Og da vi Medarbejder der synes meget diskret med Hensyn til Korrespondancer om disse Aftenunderholdninger skal vi kortelig berøre denne Side af Livet i Skolen.

Altsaa Aftenunderholdninger! Og netop som saadanne skal være med Deklamation, Sang, Tale, Musik og en spidsfindig Diskussion over et eller andet passende Emne —. Og et ivrigt applauderende Publikum, der ogsaa har Grund til at applaudere livligt, fordi det virkeligt er ganske udmærkede Ting, der undertiden præsteres ved en saadan Aftenunderholdning.

Programmet er vekslende og ligesaa uskyldigt som livligt og kan hænde alvorsfuldt — det afhænger alt af den enkelte kvindelige eller mandlige Students geniale Evne til at skabe en betydende Præsentation af en som Regel ret beskeden Opgave. Vi skal naturligvis ikke nævne Navne i saa Henseende, selv omend vi kunde føle os stærkt fristet dertil.

Lørdagaftensprogrammet, som vi altsaa havde Lejlighed til at overvære, tiltalte os næsten fuldtud. Vi bemærker dette „næsten" med den Tilføjelse, at det dog ikke var en æret Konferenciers Udtalelser om os personlig og vore Trykfejl o.s.v., der foranlediger os til dette „men" med vor Tilfredsstillelse med Programmet. Vi fandt tværtimod denne sindfulde Konference om Trykfejl, Fejltryk og Indtrykksfejl saa aparte interessant og alvorsblandet, at vi ikke har taget i Betænkning at anmode Vedkommende om nøjere at udarbejde en Artikel for „Danskeren"s Læsere om det behandlede Emne.

Iøvrigt fik vi Forstaaelsen af, at der sikkert ved disse Aftenunderholdninger ikke sjældent foredrages saadanne Ting, som vilde være yperligt Bistof i „Danskeren"s Spalter. Og med dette for Øje vil vi saa vidt muligt fremtidigt have vor Opmærksomhed henledet paa saadanne Aftener i „Dana College", hvor vi kan tænke en Anledning til at gribe originale og interessante Afhandlinger for vore Læsere.

Fra vor Indianer-Mission.

Jeg har ofte tænkt, jeg vilde skrive lidt til Danskeren om, hvordan vi har det ved vore Kvindemøder. Nu ved Begyndelsen af det ny Aar skrev vor Sekretær sin aarlige Rapport; saa tænkte jeg: maaske det kunde glæde Indianermissionens Venner at læse den. Og som I læser af Rapporten, saa har vi syet 5 Kvilte det sidste Aar. Naar vi har en Kvilt i Rammen, saa samles vi hver Onsdag og syer paa det. Vi kommer om Morgenen, hvem af os, der kan, og syer hele Dagen. Vi tager vor Middagsmad med os, og saa koger vi Kaffe om Middagen og drikker det i Fællesskab til vor Middagsmad. Vi læser gerne et Stykke af en eller anden god Bog eller af Bibelen. Det giver os Lejlighed til en Samtale, som hjælper til at lære hverandre at kende, hjælper ogsaa til at faa Lys i adskillige Ting.

Jeg har ofte været meget glad ved disse Møder, og jeg føler Trang til at sige hjertelig Tak til alle Venner, som har købt og bestilt af disse Kvilte; det hjælper os til at arbejde for Herrens Sag. Folk her har ikke mange Penge, men saa er vi glade ved, om vi ved vort Arbejde kan gøre lidt for Guds Riges Sag.

Og skulde der være en eller anden af Indianermissionens Venner, som ønskede en af Kvindeforeningens Kvilte, saa er vi glade for Bestilling. Kære Søstre rundt om i Samfundet, naar I samles til eders Kvindemøder, saa bed for os, at vi ved vore smaa Kvindemøder maatte faa Naade til at lede Sjæle hen til Jesus, som ogsaa døde for de stakkels fordrevne Indianere, som har lidt saa meget under den hvide Mands Grusomhed. Lad det vække os til Iver for disse dyrekøbte Sjæle.

Hilsen. Eders ringe Søster
Jensine Nielsen.

*

EBEN EZER WOMEN SOCIETY, OAKS, OKLA.

Annual Report. 1907.

Sisters and members, greetings. — So we by the grace of God have been permitted to lay another year by, the year 1907, a year of prospering and blessings from above, a year busy at work, for the furtherance of God's Kingdom, by sewing quilts for sale, the proceeds used or will be used for religious purposes, as the society deems adviseable, and when needed. God's blessings have rested upon us, so far, and we pray that His good will may rest upon us in days to come, so that we may be able and willing to do still more for the Lord, who has done so much for us, and that we may still learn better than ever before, it is more blessed to give than to receive, as our motto is.

During the year we have finished and sold five quilts, and the money is turned into the treasury. Five dollars have been given to Rev. L. Johnson, who made us a visit from St. Louis, and was with us at our Mission Sale Nov. 23., 1807. One quilt that was finished Nov. 13, was sold at our Mission Sale for five dollars, and the proceeds will be sent to some foreign mission, together with what the children of the Lutheran Mission School of Oaks have made. And I, E. N. Rusk, sec., hope that all of the sisters of this society have given it in gratitude in this reason of thought that the Lutheran Board has spent so much for our children in the way of keeping us a school, a church and a Sunday school, for without this mission school our children would have nowhere to go to learn the way of our Lord and Savior, which is the one thing needful to the salvation of our souls. May the Lord help us all to be faithful, that the Lutheran Mission Board may not spend so much for us in vain, but lhat our children may be early led to seek Jesus and to choose and love His ways, and depart from it no more forever.

The sisters have been faithful in attendance. The expence of the society is given in the account of the year, two dollars were given to the committees collecting for Christmas. Read and approved in the society Jan. 8th, 1908. Closed with Scripture reading and prayer by Rev. Nielsen.

E. N. Rusk, sec.

Mayer

"Leading Lady" Sko for Damer

Leading Lady Sko beskrives bedst med tre Ord— Mode, Komfort, Holdbarhed. De finder sjeldent alle disse Kvaliteter forenet i en Sko.

Leading Lady Sko

er nette og klædelige.
De passer fuldkomment og er meget komfortable lige fra Begyndelsen. Ingen bedre Sko kan faaes andre Steder.
Deres Handlende vil forsyne Dem; hvis ikke, saa skriv til os. Se efter Mayer Forretningsmærket paa Saalen.
Vi fabrikerer ogsaa Martha Washington Comfort Shoes. Special Merit Skolesko, Honorbitt Shoes for Mænd.

F. Mayer Boot & Shoe Company
Milwaukee, Wis.

Foraar om Vinteren.

Saa bryder alting op igen,
De gamle, skjulte Kilder,
Og Blomster lér til Blomster hen,
Og jeg er atter ung, min Ven;
Hør kun, hvor frisk jeg spiller!
Saa lad os glemme Vinterens Tid
For Tiden, som skal komme:
Vaarblomster skal jeg plukke dig,
Thi jeg har lært at dukke mig
I Vintren, som er omme.

Ej synges bedst, naar Skoven staar
I fuldest Puds og Silke,
En Sang om Løvets lyse Vaar,
Nej bedre, naar en Stormvind slaar
Tungt i de nøgne Stilke.
Den værste Storm vil rase ud,
Det bli'r dog stille atter:
Men bag det tunge graat i graat
Det høje, rene himmelblaat
Først ret til Gavns man skatter.

Jeg byder dig en Vaar igen
Af unge, friske Kilder,
Et Væld af bedre Udspring end
Den Strøm, som randt og klang, min Ven,
Med Fløjteløb og Triller.
Med Fløjten har det nu sin Tid,
Dens lette Løb er omme.
Vaarsange her jeg synger dig,
Og Vaarens Duft forynger mig
I Tiden, som skal komme.

* * *

Ovenstaaende er et Digt af Holger Drachmann, som vi rent tilfældigt faldt over forleden. Det er ikke en Prøve paa hans bedste Kunst og naturligvis heller ikke paa hans elendigste.

Desværre har han jo, som vi forleden udtrykte i vor Nekrolog over ham, skrevet en Mængde, som han aldrig burde have spildt sine Evner paa. Og det er selvfølgeligt ikke alene os, der har bemærket dette.